

Extract uit de Resolutie van de
Gedeputeerden der Represen-
tanten 's Lands van Utrecht.

Jovis 4 Juny 1795.

Gezien het advis van het Comitté tot de boe-
tens en schadens op de Memorie van *Maarten van
den Helm* den 19 May in de Resolutien van de Re-
presentanten geinsereerd.

Is goedgevonden de gemelde Memorie als meede
de andere Memorien van opgegevene schadens te
revoijeeren aan het Comitté tot de boetens en scha-
des om aldaar geexamineerd te worden.

Accordeert met voorfch. Refol.
(Was get.) J. VAN HAEFTEN.

Memorie van schade van *Marten van den Helm*,
dato 8 May 1795. Zij deeze in handen gesteld van
het Comitté tot de boetens en schadens ten fine
van Adres gedaan 't Utrecht den 19 May, ter or-
dinantie van de Representanten 's Lands van Utrecht.

(Was get.) *abs. Secret.* VAN SCHULER.

Vrijheid, Gelijkheid, Broederschap!

BURGERS!

Gebruik makende van de oproeping, gedaan bij
de publicatie, geinsereerd in de Utrechtsche courant
van den 14 Februarij deezes Jaars om schriftelijk op
te geven de veele geleedene schadens enz. die door
en zins de ongelukkige omwenteling van 't Jaar
1787, op eene zo schreeuwende wijze, door het
toen heerschend, stedelijk, staats, stadhouderlijk,
en militair geweld, aan allen en een iegelijk, in hun-
ne perfoonen en goederen zijn toegebracht en opge-
leid geworden, vind ik mij verplicht, ter kennisse
van

van u, mijne medeburgers, te brengen, dat de Procureur Generaal 's Lands van Utrecht heeft kunnen goedvinden in den Jaare 1788. Proceduures jegens mij te enthameeren, en dien volgende op den 29 September van dat jaar tegens mij heeft verzogt en geobtineerd apprenhensie Corporeel; en zo niet te bekomen zou zijn, Citatie bij Edicte, om te gaan in besloote hegtenis, en dit op grond, dat ik, als commandant van eenige gewapende manschappen naar de Stad Utrecht zou zijn uitgetrokken, ten einde de gemelde Stad mede gewapender hand te bezetten tegens den souverain, en de wettige Regeering der Stad, en dus zig zoude hebben schuldig gemaakt aan het Crimen *Perduellionis*.

Ik heb mij daar op buiten de Provincie van Utr. moeten begeeven, zo, om dat ik die Procedures niet kon veranderd krijgen in een gewoon Proces, waar bij ik mij *ordinario modo* zou hebben kunnen defendeeren, als om dat ik geen iust had *ex carcere* mijne defenstie te doen. De indaagingen intusfchen voortgaande en op het punt zijnde bij contumacie gevonnist te worden, heb ik na alvorens andere middelen, om, zo mogelijk tot een afkomst van zaken te geraaken, te vergeefs beproefd te hebben, een Deductie die ik echter niet heb doen drukken, of aan de wereld gepubliceerd, om het publicq tot mijn rechter te kiezen, vervaardigd, en onder de hand, aan de Leden van staat en anderen gecommuniceerd, om, ware het mogelijk, hun van derzelyver verkeerde Idees, ten mijnen opzichte te defabuseeren met dit gevolg, dat het Hoff van Justitie, op een Repuest, door mij, na de Communicatie van die Deductie, gepresenteerd, heeft geadviseerd voor een simpele abolitie, en waarmede de Staaten zig zouden hebben geconfirmeerd, had niet een zeker Stads regent, zo ik te dier tijd geniformeerd wierd, daar tegen zig geweldig verzet, onder voorgeeven, dat ik nog was Schout van verscheide gerechten in de Provincie, gelijk ook Notaris; en dat ik ten minsten eene zekere somma voor eene amende, of schade aan de Provintie toegebracht, moest betaalen.

Aan-

Aanmerkelijk is het, dat hier de Stad juist de grootste partij moest zijn van mij, die Commandant van de Schutterij van Maarfen en Maarfeveen zijnde, met dezelve Schutterij na Utrecht was getrokken; en waar uit die onheilen en Procedures zijn voortgevloeid — daar zulks ook plaats had in den Jaare 1449 wanneer onder anderen, mede die van Maarfen en Maarfeveen, zig insgelijks gewapenderhand, met de Burgers van Utrecht, tegens den Bisfchop hadden gesteld; en zij, daar door, verftaan wierden, niet alleen tegens den Bisfchop, maar voor al tegen de Stad misdään te hebben, in welke zij deeze euveldaad (zo men het noemt) hadden begaan; waarom de Raad befloot, die Landlieden alleen te doen fchatten bij den ouden en nieuwen Raad. Men kan hier uit opmaken, dat die van Maarfen en Maarfeveen, van alle tijden herwaards zijn geweest getrouwe vrienden van de brave Burgerij van Utrecht, en als het te pas kwam, het zwaard wel dorsten aangorden, om dezelve Burgerij tegens haare dwingelanden en overheerfchers te fouteneeren; dewijl het daar en tegen vreemd moet fchijnen, dat het Hof van Justitie, 't welk zo geweldig tegens mij is verbeten geweest, dat het zelve, in het ontworpen plaacaat van amnestie, mij *nominatiu* daar van heeft gefcludeerd, naderhand en wel, na dat ik mijne deductie, onder de hand, als vooren, had gecommuceerd, zo ver is gekomen dat voor een fimpele abolitie als boven heeft geadvifeerd. Ik zal om dat mijne gezegde deductie, zo ik vertrouw, niet alleen mijn gedrag ten vollen juftificeert; maar ook, om dat daar uit manifesteert dat de Procureur Generaal zich veroorloofd heeft eene befchuiding tegens mij aan te voeren, ftrijdig met de klaare letter van het plaacaat van amnestie, 't geen in poenaale wetten ten eenemaal is onbeftaanbaar; als mede, om dat daar bij is aangetoond, hoe volmaakt ftrijdig met de Crimineele Ordonnantie, tegens mij is geprocedeerd, en dus die procedures, naar alle analogie van Rechten moeren worden befchouwd als ten eenemaal informeel, onputtig, en onbeftaanbaar, ten fine dat daar op geen recht mag worden gedaän; en einde-
lijk

lijk om dat ik, aangezien men mijne goederen mede had geannoteerd, vermits men mijn zaak beschouwde als tot confiscatie gedisponeerd, ook vermeen daar bij meede zonneklaar te hebben bewezen, dat er geen Confiscatie van goederen in de Provincie van Utrecht plaats heeft, nog kan, of vermag plaats te hebben; copie van mijne onder de hand gecommuniceerde Deductie, na het dubbeld dat ik daar van onder mij heb, hier annexere, en mijkorthedshalven, omtrent die hier vooren aangestipte zaken, bij deeze tot dezelve refereere. — Nu nader ter zake. De Stads regent, hier bevoorrens gemeld, oorzaak zijnde, dat het advis van het Hof van Justitie, namelijk om simpele abolitie te verleenen, niet wierd gevolgd, heeft men mij opgelegd aan den Lande te moeten betalen eene somma van

	f 300 - : - :
Item aan den Ontfanger van 't Comptoir der Exploïcten 's Hoofts van Utrecht voor de kosten	= 318 - 6 - 8
En aan den Notaris <i>Clefay</i> , als Request- meester, voor den brief	= 181 - 14 - :

Te zaamen bedragende f 800 - : - 8

Behalven nog verscheide kleinigheden waar van geen aantekening heb gehouden.

Ik heb bij deeze gelegenheid, die fraaije abolitie brief inziende, tot mijne verwondering bespeurd, dat daar bij is geabolteerd, en te niet gedaan *al het geen ik*, ter zake daar bij vermeld, in eenig regard, zoude mogen hebben misdaan; iets 't welk, mijns bedunkens, een twijffeling oplevert, of ik in der daad wel iets misdaan had: dan echter is mij daar bij geïnjungeerd, behalven de betaling, als vooren, het tekenen van een Declaratoir, waar van ik volstrekt den inhoud niet meer weet; dan dit weet ik, dat ik zulks heb gedaan ten Huize van den Requestmeester *Clefay*, onder de sterkste betuiging van de Staten van Utrecht, niet meer voor wettigen Souverain

te erkennen, en dat ik onder mijne naamtekening, heb gevoegd de Letters V. C. waar van de meening, als door geweld gedwongen wel bekend is, zoals zulks uit dat declaratoir, indien het nog in originali voor handen is, kan worden gezien, doch het welk gemelde *Clefay* door zijn miserabel gezigt, schoon anders duidelijk genoeg gesteld, niet schijnt te hebben gereflecteerd, of willen reflecteeren. Dan Burgers! ware dit het ergste dat mij is overgekomen, mogelijk had ik zulks voor lange vergeeten, maar de gevolgen daar van zijn zo ruineus voor mij geweest, dat ik eerst door de annotatie en faïssifement van mijne goederen, van alle ontvangst ben verstookt geweest, zodanig dat ik een goed jaar heb moeten omzwerven, en voorts bij goede vrienden logeeren, zonder dat ik een duit voor mij, mijne vrouw en kinderen heb kunnen verdienen, tot dat ik eindelijk gelegenheid vond, mij te engageeren op het Comptoir van den Notaris en Procureur *Nahuis* alhier, om aldaar eenigen tijd, op een bepaald salaris te schrijven. Terwijl intuschen het de Ambachts-Heeren van Westbroek en Nichtevecht konde gelusten, mij van derzelver Schout ampten te ontzetten, zonder mij daar van eenige kennis te geven, noch de Commissien van dezelve Schout-ampten mij aftevergen; dus ik die Commissien nog onder mij heb.

Schout-ampten, die mij door dezelve Ambagts-Heren van zelve zijn aangeboden geworden; ja, waar van het Schout-amt van Westbroek, mij op den Huize Zuilen, met geslooten deure, tot drie-malen toe is opgedrongen geworden; en de Ambagts-Heer van Nichtevegt, mij zelfs na de omwenteling van 1787 tijde, wanneer hij mij onderhield waarom ik mij zo sterk had laten zien, en niet met hem daar over had geraadpleegd, daar ik wel wist, hij (zo hij zeide) geen Orangeklant was, heeft verzekerd gehad mij zijn Schout-Amt te zullen laten behouden, wanneer ik hem op nieuw cautie voor de Gadering stelde, dat ik immediaat, ten zij-

gen

nen genoeg en heb gedaan. — Dan op wat grond men mij van die Schout-ambten heeft ontzet, moet ik volstrekt ignoreeren, of schoon mij wel bekend is, dat men een geruimen tijd, voor die omwenteling, alle moeite heeft aangewend om den bekender *Pieter Roell*; op Westbroek, in mijn plaats te doen succederen; zo ook op Nichtevecht, om aldaar *Jacob Mooy* mijn post te doen vervangen; ook weet ik wel, dat men veel al in het idee is, dat men iemand, die eenig Schout-ambt op recognitie heeft; ten allen tijde daar van kan ontzetten, te meer om dat men altoos in derzelver Commissien stelt: tot ons kennelijk wederzeggen; dan ik moet er bijvoegen, dat ik nog nimmer eene Commissie van de Staaten van Utrecht heb gezien, gegeven aan iemand, die, zo men zegt, een post *ad vitam* krijgt, of ik heb er dezelve clausule in gevonden; en wat maakt het in de daad toch voor onderscheid; of iemand een post gratis krijgt; of andersints koopt, daar hij in eens een goede som voor betaalt, of dat hij dezelve krijgt op een zeker jaarlijkse uitkeering? Ik meen zeer wel te weten, dat er verscheiden vaste beambten in de Provincie van Holland zijn, of die, gelijk als boven, hunne posten *ad vitam* hebben gekreegen, welke een zekere jaarlijkse uitkeering aan de Stad of Provincie moeten doen. Ik betuig heilig, dat ik nog nimmer eenig Rechtsgeleerden, over diergelijke zaken (niet alleen in mijn geval, maar ook in onderscheiden andere gevallen, die mij direct of indirect niet concenterden) eenig ander advies heb hooren uitbrengen, dan dat niemand op eene wettige wijze van zijn post kan noch behoort te worden ontzet, ten zij hij in het administreeeren van dezelve, op d'eene of andere wijze zich mogt hebben misgreepen; dat men nimmer van mij zal kunnen aantomen: Ik ben expres in Holland, en wel bepaaldelijk in Amsterdam gebleeven, geduurende de vervolging der crimineele Procedures, om zo veel mogelijk bij de hand te zijn, vermits de gadering van alle mijne Schouts-ambten nog loopende waren, en tot invordering en betaling van dezelve ik behoorlijke Procuratie op mijn Zoon had ge-

pasfeerd; terwijl ik boven dien, als Notaris, als
 gemagtigde en als Executeur verscheide boedels on-
 der handen had, daar mijn Zoon minder van wist, en
 die ik alle eventwel gaarn wilde afdoen en ten einde
 brengen, op dat niemand, door mijne vervolging
 en absentie eenige schade zoude lijden; zo als ook
 niemand daar door eenige de minste of geringste scha-
 de van mij geleden heeft, hebbende de Ambachts-
 Heeren van Westbroek en Nichtevecht, zo mia
 eenige wettige redenen gehad of kunnen hebben (ten
 ware de partizucht hen daar toe vervoerde) om mij,
 van derzelver Schout-ambten, *via facti* te ontzetten,
 als den Heer van Maarseeven; die mij hoe hij ook
 mogt denken, na de afdoening mijner zaak te Utr-
 zell proponeerde om weder na mijne wooning te
 Maarseeven te gaan, ten einde zelve het Schout-
 ambt, dat mijn Zoon, *ad interim*, had waargenoo-
 men, weder te gaan administreeen; dan begrijpende,
 dat ik niet alleen van twee mijner Schout-ambten
 was ontzet, waar door ik volstrekt buiten staat ge-
 steld was mijn zwaar Huisgezin van het eene Schout-
 ambt en de Notariale practijk na behooren te main-
 tineeren; maar dat het mij ook absolut, na den aard
 van mijn gesteldheid, ondoenlijk was aan die Le-
 den van Staat en Hof, daar ik altijd zeer veel me-
 de te doen had gehad, een goed hart toe te dragen;
 veel min met dezelve, op een geschikte en reve-
 rente wijze, zo men het gaarn zoude willen zien, te
 confereren, en dat ik mij daar door veel ligt in
 nieuwe onheilen zou storten; — redenen waarom
 ik den Ambagts-Heer van Maarseeven voor zijne of-
 ferte bedankte; en teflens verzogt dat hij mijn Zoon
 tot effectief Schout in mijn plaats wilde aanstel-
 len, zo als geschied is; en vermits de Ambagts-
 Heeren van Westbroek en Nichtevecht, mij nimmer
 eenige feilen in de administratie van de door hun
 aan mij gedefereerde Schout-ambten hebben aange-
 toond, nog hebben kunnen aantoonen, heb ik op
 den hier voor gelegden grond niet alleen, maar ook,
 om dat die ontzetting van gezegde mijne posten ge-
 geschied is door de gevolgen der rampzalige omwen-
 teling van 1787 mij Indispensabel verplicht gevon-
 den,

den, te moeten reclameeren alle de fevruen die
dezelve Schout en Gadermeester-Ambten, zedert
mijne ontzetting van dezelve tot dezen Jaare 1795
hebben afgebragt.

Hebbende de revenuen van het Schout-Ampt van
Westbroek van 1778 tot 1782 inclus, en dus over
vijf jaaren door elkanderen jaarlijks aan mij zuiver
afgebragt f 618 - 12 - : terwijl ik van de latere
jaaren tot 1788 inclus, alhier geene aantekening of
afrekening voor handen heb; offchoon het zeker is
dat de revenuen in dezelve niet minder zijn geweest;
weshalven wegens de jaaren 1789, 1790, 1791,
1792, 1793 en 1794. mij van Westbroek compe-
teert, het Jaar gerekend als boven à f 618 - 12 - :
voor ses Jaaren de somma van f 3711 - 12 -

Hier bij gevoegd de revenuen van Nich-
tevecht, tien Jaaren door elkanderen
gerekend, te weten, voor het Gader-
geld, Overboeken en Billetgeld, be-
rekend van de Jaaren 1778 tot over
1787 bedraagen dezelve per Jaar

f 368 - 14 - 6

Nog voor de vaste posten in
de zetting van Consump-
tie en Dorps-Lasten . . . 80 - 10 - :

Voorts het randsoen der Ver-
koopingen, Leges van
trouwen, Transporten,
Plechten, Estimatiën &c.
bestragende over de 10 ja-
ren van 1771 tot over 1780
inclus f 727 - 8 - 6 en dus
per Jaar . . . 72 - 14 - 10

Nog de jaarlijkse Leges uit
de Zeedijks rekening . . . 13 - 8 - :

Komt voor ieder Jaar f 535 - 7 - :

Doch waar af voor de re-
cognitie . . . 200 - - - :

Blijft per rest f 335 - 7 - :
P 2

Ren.

Rendeerende over de zes jaaren als bo-	
ven	f 2012 - 2 - 4
Waar bij komen de hier bevoorens geno-	
teerde amende en kosten ter somma	
van	f 800 - : 8
	<hr/>
Rendeert te zaamen	f 6523 - 14 - 8

Zonder dat ik hier heb willen bijvoegen het verlies der voordeelen van de nationaale Practijk, noch de schaaide aan mijn Huis, door het stukken slaan der glazen, raamen, luiken enz. in den eersten avond der revolutie van 1787 toegebracht; gelijk ook niet de schaaide aan mij veroorzaakt door het spolieeren en sijtelijk uit mijn huis haalen van mijne eigen inaphaanen, sponton, houwer enz. noch ook de Leges van trouwen, Transporten, Estimatiën enz. uit de hand betaald. Hebbende ik ten opzichte van Nichtevecht, het randzoen der Verkoopingen, noch de Leges van trouwen enz. na geen andere Jaaren kunnen berekenen, dan die hier vooren genoteerd zijn; vermits ik van de laatste jaaren alhier geene afrekeningen voor handen heb; hoewel ik ter goeder trouwe geloof, dat dezelve over de laatste jaaren over 't geheel niet minder zullen zijn; aangezien er in die jaaren importante Verkoopingen zijn geweest, welke eigenlijk aan het extraordinaire 't gewigt moet bijzetten.

Eindelijk moet ik hier nog bijvoegen, dat ik van deze Memorie heb gelaaten die stukken, welke des noods de door mij hier vooren opgemaakte schaaide zouden moeten justificeren; aangezien dezelve meest al zijn origineel; doch welke ik echter bereid ben, op de eerste requisitie aan U onder behoorlijk recief te suppediteeren.

Hier mede zal ik deze Memorie besluiten, in het gerust vertrouwen, dat gij, mijne Medeburgers! niet alleen daar op de vereischte reflectiën zullen slaan; maar ook zullen zorgen, dat ik, omtrent het hier bij opgemaakte, behoorlijk schaadeloos worde ge-

gesteld. Terwijl ik voorts aan alle de Leden uwe Vergadering composeerende, te zamen en ieder in 't bijzonder toewensche, die cordaatheid niet allèen in het beoordeelen der onderscheiden zaaken aan U toevertrouwd; maar ook voor al in het neemen der besluiten, en 'het doen uitvoeren van dezelve, welke alle waare Vaderlanders en Vertegenwoordigers van het Volk, die het wezentlijk belang der Natic ter harte neemen, mitsgaders allé aristocratie, eigenbelang en eigenliefde verbannen hebben, kenschetzen; op dat eindelijk een lang getrapt Volk een dankbaar hart kunne en moge toedragen aan die haarer Vertegenwoordigers, welke zij hunne waare belangens hebben toevertrouwd.

Heil en Broederschap!

(was get.) M. VAN DEN HELM.

Amsterdam den 8 May 1795.

't Eerste Jaar der Bataafsche Vrijheid.

Deductie van MARTEN VAN DEN HELM, Notaris en Schout te Maarsseveen; bij hem geformeerd tot destructie van de beschuldiging tegens hem uitgebragt, en ter ontzenuwing van de procedures tegens hem geënthameerd, als hebbende de Heer Procureur Generaal 's Lands van Utrecht, op den 29 September 1788. tegens den Deducent verzocht 'en geobtimeerd apprehensie corporeel, op grond dat de Deducent als Commandant van eenige gewapende manichappen naar de Stad Utrecht zou zijn uitgetrokken; ten einde de gemelde Stad mede gewapender hand te bezetten, tegens den Souverain en de wettige Regeering der Stad; en dus zich zoude hebben schuldig gemaakt aan het *Crimen perduellionis*.

*De HEER zal al de Volken richten;
En 's opricht voor het recht doen zwichten;
Geef dan, O H.E.E.R! dat voor elks oog,
Mijn recht en vroomheid blijken moog,*

D A V I D.

Alvoorens de Deducent hier bij de verdediging zijner zaak onderneemt, vind hij, om de waarheid hulpe te doen, zich verplicht, bij wijze van eene introductie, te zeggen, dat hij bereids een en ander Request aan den Souverain heeft gepresenteerd gehad, zo, om onder de Amnestie te worden gecompromitteerd, of om autorisatie op het Hof van Justitie, ten einde in submissie te worden ontfangen; als, om brieven van abolitie te obtineeren; doch dat alle die verzoeken zijn geweest van de hand,

Dat ook die Requesten, het een na het ander, op aandrang van deszelfs Familie, door een Advocaat zijnde geformeerd, doordan Deducent letterlijk zijn overgeschreeven en getekend, zo om daar in zijne Familie te believen, als om daar door het verwijt te ontgaan, van niets te hebben willen onderneemen, om, ware het mogelijk, zich zelven, zijne vrouw en kinderen voor een totale ruïne te conserveren. Dat de Deducent uit deze differente afwijzingen, ten duideljksten ontwaar wierd, dat men geweldig tegens hem geanimeerd was, echter zonder de waare reden derzelve te kunnen nagaan, vermits hij van de wijsheid van den Souverain, zo min als van het verlicht oordeel van den Hove niet kan penetreren, dat men hem ter dezer gelegenheid zou willep impureeren, dat hij altoos als een man van eer, met de grootste vrijmoedigheid, zo op de Staatenkamer, als ten Hove, of waar de gelegenheid zich daar toe anders opdeed, heeft getracht te verdedigen, de rechten van het platten Land, en wel speciaal die der Heerlijkheden, welke hij het genoeg had, als Schout te administreeeren; veel min dat daar toe gelegenheid zou gegeven hebben, het zeggen van zeker Staats-Lid, immers zo de Deducent in zijn en substantie vermeint geïnfor-

formeerd te wezen: dat men wel mogt lijden dat hij (de Deducent namelijk) elders zijn fortuin maakte, of zijn nodig bestaan verkreeg, maar dat hij in het quartier, daar hij thans woont, gantsch niet deugde, of, zo andere zeggen, zeer gevaarlijk was. Dan, met dit alles durft de Deducent dien Heer, en alle en een ieder wel sommeeren bij deze, met dugtige bewijzen aan te toonen, dat de Deducent, of als een particulier Lid van de Maatschappij, of in eenige van zijne qualiteiten, zich op een oncerlijke, ondegende of gevaarlijke wijze gedragen heeft. Want hoe zeer wel waar is, dat zijne gemaakte adresfen aan den Souverain, en de daar op gevolgde afwijzing van dezelve, den Deducent hebben genoodzaakt, om het gevaar van het succes eener personeele comparitie en defensie met de gevolgen van dien, door eene provifioneele retraite uit de Provintie te ontwijken, is het teffens waar, dat de Deducent niet zelfs dan na zijne retraite heeft doorzien, doordacht en bestudeerd het Placaat van Amnestie der Heeren Staaten 's Lands van Utrecht; schoon hij met schaamte moet bekennen, dat hij in een zaak van zo veel gewigt, niet door zijn eigen oogen, maar door die van eenen Confiliarius, gepaard met den aandrang van familie en goede vrienden, gezien heeft; niet, om dat hij zich verbeeldt meerder kunde te bezitten dan de raadslieden, die door of voor hem geëmploijeerd zijn, maar om dat door een naauwkeurige vergelijking van de Exceptien in het Placaat van Amnestie uitgedrukt, met het geen de Deducent vericht heeft, niemand beter dan de Deducent konde oordeelen, in hoe verre hij al of niet daar aan onderhevig gerekend konde worden; doch wanneer men nagaat, dat het eerste request al was geprefenteerd voor dat het Placaat van Amnestie was gearresteerd, ter caufe men geïnformeerd was, dat in het Concept-Placaat, door den Hove ontworpen, de Deducent *nominatim* van de Amnestie was geëxcludeerd, kan men zeer ligt nagaan, dat de Deducent, zo min als die van zijnen raade, voor het prefentceeren van dat request het Placaat van Amnestie niet heeft kunnen zien, en dat, immers na zommiger ge-

achten, de zaak door of van wegens den Deducent, met al te veel precipitance is getraecteerd geworden. Dan nu eindelijk, na dat de zaak bijna onherstelbaar is geraakt, heeft de Deducent, als gemeld, het Placaat, zo hij zich verbeeld, wel overwogen; en met zijne omstandigheden vergeleeken, met dit gelukkig gevolg, dat hij volledig is overtuigd geworden, dat de Exceptien, daar bij vermeld, op de Persoon, en het geval van hem Deducent niet applicabel zijn. Tot betoog van het welke nu overgaande, zo word de Deducent, als in capite dezes beschuldigd.

1. Dat hij als Commandant van eenige gewapende manschappen naar de Stad Utrecht is getrokken.
2. Dat hij zulks gedaan heeft, om dezelve Stad, mede gewapender hand te bezetten

A. tegens den Souverain,

B. tegens de wettige regeering der Stad.

En daar door begaan te hebben

Het Crimen perduellionis.

Alle welke punten de Deducent elk afzonderlijk zal behandelen; voorts aantoonen, dat de Heer Procureur Generaal zich veroorloofd heeft eene beschuldiging tegens den Deducent aan te voeren, waar van in het Placaat van Amnestie niets word gerept, mitsgaders dat de gronden waar op het verzoek van apprehensie is gefundeerd, ten eenemaal zijn bezijden de waarheid; als meede dat het *Crimen* waar van de Deducent word geaccuseerd, nimmer door hem is gecommiteerd; wijders dat de Procedures, zo dezelve gevoerd worden; laboreeren aan zodanige defecten, dat daar op na rechten, geen recht mag worden gedaan; en eindelijk, dat of schoon conform het advis van den Hove van Holland, en de daar op gevallen resolutie van de Heeren Staaten 's Lands van Utrecht, de confiscatie van goederen,

in

nt?
om
rict-
weld,
rogen,
et dit
gd ge-
op de
iet ap-
i over-
e dezes

apende
getrok-

e Stad,

id.

derlijk
er Pro-
schut-
er van
mits-
ck van
a be-rij-
de war-
ter dor-
edures,
an zed-
den re-
of khou-
dend. e
in de
gung,
in

in de Provincie van Utrecht werkelijk subsisteert, dezelve volgens het oude Landrecht in die Provincie geen plaats heeft gehad, en na rechten als nog geen plaats behoort te hebben, uit alle het welke dan van zelve moet reflueeren, dat zo wel het verzoek tot apprehensie corporeel, als 't verleenen van het zelve, is informeel, onwettig, en naar rechten onbestaanbaar.

Dan zo er al eens, na fommiger gedachten, iets mogt misdaan zijn, met het trekken naar Utrecht, er dan op een geheel andere wijze tegens den Deducent behoorde te worden geprocedeed, en wel zodanig, dat hij *ordinario modo* zijn zaak konde defendeeren.

Wat dan het eerste articul betreft, namelijk, *dat de Deducent als Commandant van eenige gewapende Manschappen, naar de stad Utrecht is getrokken*, daar omtrent moet de Deducent reflecteeren, dat of wel de Heeren Staaten 's Lands van Utrecht, bij derzelyer Placaat van Amnestie, de dato 14 November 1787 onder art. 6. van de verleende amnestie, en kwijtscheldinge hebben geëxceptieerd „ zodanige in-
„ of opgezetenen dezer Provincie van Utrecht,
„ welke zich als *Commandanten van zogenaamde*
„ *Exercitie Genootschappen* ofte *Vrijcorpsen*, met
„ *hunne onderhoorige Manschappen*, gewapend na
„ do stad Utrecht hebben begeeven, om aldaar als
„ *Auxiliairen Militaire diensten* te doen *jegens der-*
„ *zelver Souverain*”, de deducent volstrekt moet ont-
kennen, dat hij ale *Commandant van een zogenaamd*
Exercitie Genootschap of *Vrijcorps*, *met zijnder-*
hoorige Manschappen, gewapend na de stad Utrecht
zich begeeven heeft; want *vooreerst*, was er te
Maarsfen en te Maarsfeveen geen *zogenaamd* *Exer-*
citie Genootschap of *Vrijcorps*, maar wel een gewa-
pend *Ligchaam*, opgericht onder den naam van *Schut-*
tery, om dat er zo wel volgens het agtste articul der
Unie, als ingevolge de Wetten van het Stricht zelve,
gewapende Schutterijen ten platten Lande behooren

te zijn, tot oprichting van welke Schutterij permissie van den Souverain was geobtimeerd. Zo als dan ook die zelve Schutterij, niet als een *zogensamd*, maar als een *Legaal* gewapend Ligchaam, bij gelegenheid van eenige vonken van oproer en geweld, in de Provincie van Utrecht, zich tot demping van het zelve aan den Souverain bij requeste aangeboden heeft; behalven dat nog verscheide andere requesten, onder anderen tot het obtineeren van approbatione op derzelver Reglement, meede op naam van de *Schutterij te Maarsjen en Maarsjeven*, zo aan de Heeren Staaten, als hoogst derzelver Heeren Gedeputeerden, zijn gepresenteerd geweest, en welke qualiteit ook nooit door haar Ed. Mog. is gecontradiceerd geworden. Maar ook *ten anderen* is de *Deducent als Commandant*, noch van een *zogensamd*, noch van een *Legaal* gewapend Ligchaam, *met zijn onderhoorige Manschappen* gewapend naar Utrecht vertrokken geweest; want of schoon wel waar is, dat de *Deducent*, en alle de verdere *Officieren* der Schutterije met eenige *Manschappen* zich naar Utrecht begeeven heeft, is zulk's nochtans niet door hem geschied *als Commandant*, gemerkt dat het niet op zijn *Commando* of *ordres* is gedaan, maar door een eenparig besluit van alle de *Officieren*; en die ook allen volgens dat besluit *het Officiersgeld gelijkelijk gedeeld hebben*; niet tegenstaande de een bij de Schutterij hooger rang bekleedde dan de andere, alwaarom zij ook allen in Utrecht gelijke diensten verricht, en genoegzaam allen op hun beurt, den rang van *Hoofdman* bekleed hebben; na welk *eenparig besluit* alle *Officieren*, die het dien dag konden schikken, met zo veel *Schutters*, als zich daar toe vrijwillig hadden aangeboden, in een schuit naar Utrecht zijn vertrokken, uitgezonderd een *Officier*, die met den *Deducent* derwaards is gereeden; dus, striete genomen, de *Deducent* zelfs niet eens met de *Manschappen* naar Utrecht is vertrokken, zo min, als hij aldaar ook als *Commandant* gefungeerd heeft; aangezien hij en alle anderen onder zeker burgerlijk *Battailon* is gestookten geweest, of geplaatst gewor-

worden. (*) En vermits alle *pasvoolde wetten* naar rechten *letterlijk* moeten worden geëxplicceerd, en het den Heer Procureur Generaal mitsdien niet gepermitteerd is, daar aan een andere verklaring te geeven, dan de *Letter* van de wet meede brengt, vertrouwt de Deducent hier meede het eerste articul der beschuldiging te hebben ontzenuwd, en wederlegd, om over te gaan ter refutatje van

Het tweede punct, in zich behelzende,

Dat de Deducent de Stad meede gewapend bezot heeft,

A. Tegens den Souverain.

B. Tegens de wettige Regeering der Stad Utr.

Do

(*) De waarheid van dit een en ander blijkt omstandig uit het hier agter gevoegde Certificaat, door vijf Officieren der voorfr. Schutterij, den 25 Augustus 1789. en dus lange na het formeeren van deeze deductie, onder presentatie van Eede. gegeeven, door den Deducent ingewonnen, by gelegenheid, dat het advis van het Provinciale Hof van Justitie, in April 1789. op een nog nader request, door den Deducent, op aanraden van dezelfs Practijns, zo te Utrecht als te Amsterdam, aan de Heeren Staaten s'Lands van Utrecht gepresenteerd, teneerde tot reformatie, om dat niet geavoueed wierd, dat de Deducent als Commandant van een gewapende Schutterij, binnen Utrecht ter hulpe van de Burgerij, was getrokken; zo hij consequent bewijs gebleeken zou zijn, en de daad uitmakt, waarom hij van de amnestie is geslucdeerd geworden; dan, op welk consequent bewijs weinig staat te maken is, vermits van de 2 Officieren, die door den Procureur Generaal tegens den Deducent zijn gehoord geworden, een derzelyer met den Deducent meede naar Utrecht is gereeden, en die dus zeer wel wist, dat de Deducent met de manschappen niet was meede gevsaren, en dat hij dienvolgende; die manschappen niet geleid, noch gecommandeerd heeft gehad; terwijl de andere Officier, den dag van het vertrek, naar Utrecht niet is meede gegaan, en die dus althans naar waarheid niet konde afkneeren, dat de Deducent de manschappen geleid of gecommandeerd heeft gehad. Doch, in plaats dat de Heeren Staaten, als na gewoonte, dat advis zouden hebben gevolgd, wierd dat request ook al wederom geheel afgeslagen, om redenen, zo de Deducent is geïnformeerd, dat er een Deductie van hem bekend was, die zeer lastig en impertinent geoordeeld wierd; doch waarover de lezer kan oordeelen, gelyk die deductie het eerste afschryft van deze is geweest.

mits-
schen
n van,
lij geë
geweld,
ing van
geboden
request-
approba-
zinn van
n aan de
en Gede-
n welke
s gecon-
zo is de
enastel,
met zijn
Utrecht
naar is
zo der
recht
em ge-
niet op
hoor een
die ook
licijde
de Schut-
al waarom
verricht,
ing van
de schut-
liikken,
vrijwillig
recht zja
je met de
tride ge-
a de Ma-
n min, is
niet be-
t borge-
pand
12-

De Deducent vind hier een ruim veld om zich uit te weiden.

Indien het *waar* was dat de Deducent *als Commandant* met *zijn onderhoorige manschappen* naar Utrecht was getrokken; en aldaar *als Commandant* gefungeerd; en mitsdien het *Commando* en de *directie* in de Stad gehad had.

Indien het *waar* was dat de Souverain zich ter die r tijd *binnen de Stad* had bevonden.

Indien het ook *waar* was, dat de *wettige Regeering* meede aldaar was present geweest.

Zou het nogtans **ONWAAR** kunnen zijn, dat de Deducent noch tot het een, noch tot het andere, *eenige* intentie had gehad; zo als dit van zelve, uit het gevolg, genoegzaam en ontegensprekelijk blijken zal; zonder dat het noodig zal wezen dit een en ander in 't bijzonder te *demonstreeren*.

Dan moet de Deducent de zaak wat hooger op haalen,

Wanneer er eenig misnoegen onder de Landzaaten, zelfs voor den Keizerlijken oorlog, begon te ontstaan; de wapenen ter verdediging van de rechten des volks alomme wierden aangeprezen, en de Regenten op onderscheide plaatsen, daar toe onder de hand meede werkten, *wierd de Deducent*, nevens verscheide opgezetenen meede bewoogen, dezelve bij de hand te neemen, en zich zo veel mogelijk daar in te oefenen. Hier meede *eenige* vorderingen gemaakt hebbende, gaf men daar van bij een eerbiedig adres kennis aan den Souverain; met verzoek van permissie en autorisatie om 't geen tot hier toe besloten was gedaan, voortaan openlijk te mogen doen enz. 't welk na een lofslijk getuigenis van goedkeuring ook *wierd geaccordeerd*.

Hier door een *Legaliteit* bekomen hebbende, *wierd*
zulks

zulks algemeener bekend, 't geen vervolgens aanleiding gaf tot correspondentie met andere gewapende Corpsen enz. en tot verder gevolg had, dat toen *Hattem* en *Elburg* door de Geldersche Troupes met assistentie van een Vriesch Regiment en de Overyselsche Canonjers wierden geattaqueerd, ter zaake men in de eerst gemelde Stad weigerig was eene nog werkelijke *garde du Corps* als *Burgemeester* te ontfangen; en men in de laatstgenoemde Stad declieerde te publiceren en affigeeren eene Publicatie der Heeren Staaten van Gelderland, waar in de stem hebbende Stad van *Elburg* niet alleen niet had geconsenteerd, maar daar tegens wel uitdrukkelijk *geprotesteerd*: (even gelijk de Heeren Gecommitteerdens der Stad Utrecht, nog op den 7 January laatstleden, ter Staaten Vergadering hebben *geprotesteerd*, voor zo veel derzelve Stad aangaat, tegens het arresteeren van een Eed voor alle gewapende Burgerijen of *Schutterijen* binnen de Provintie van Utrecht, met declaratoir van te begrijpen, dat zulks *mere domestique zaaken van de Steden* zijn:) wierd men algemeen bedugt, dat men Utrecht op gelijke wijze zou trachten aan te vallen; vermits het maar al te zeker was, dat de Heer Capitain Generaal als *Stadhouder*, daar op zeer verbeeten zijn moest, aangezien men zijn Hoogheid aldaar *niet alleen* had ontnoomen verscheide posten, waar over Hoogst dezelve gewoon was te beschikken, *maar ook*, om dat men (na dat door een Staats resolutie de bezwaaren van de in en opgezetenen waaren opgeroepen en ingediend) bij een Staats rapport van negen Heeren, het regerings Reglement van 1674 (waar uit de tijdelijke Heeren Stadhouders in de Provintie van Utrecht derzelve meeste en grootste magt ontleenen, doch 't welk ook op den 20 April 1702 bij een eenpaarige Staats resolutie is vernietigd geworden, maar sedert weer geintroduceerd) was verklaard *schaadelijk, drukkend, en onwettig* te zijn, *Schaadelijk*, om dat er voor de introductie van dat Reglement, verscheide voordeelen bij de provintie zijn gepercipieerd, die bij het zelve Reglement aan dien Stadhouder zijn toegekend. *Drukkend* 1°. door dien het

eerste Lid van Staat alle drie jaaren geheel en al dependeert van den Stadhouder, daar hij magt heeft, de Heeren in het zelve Lid sessie hebbende, voor 't geheel of ten deele te continueeren, of anderen in derzelve plaats te stellen, 1. om dat het derde Lid van Staat of de Stedelijke Regeering, alle jaaren continuatie moet verzoeken, en het derhalven in de magt van den Stadhouder staat, alle de Leden, het zelve componeerende of een of meer van dezelve te continueeren ofte niet. 3. Om dat de Leden, gecommiteerd tot de groote Commissien in 's Hage, derzelve aggregatie van den Stadhouder moeten ontfangen; en boven dien zijn Hoogheid de beschikking over meest alle ambten en Commissien, bij dat Reglement verkreegen heeft. *Onwettig*, om dat na de invasie der Francken, in de vorige Eeuw de toenmalige Stadhouder door vier Provintien, ter dier tijd representeerende de Generaliteit, is gemagtigd geworden, doch waarvan men alhier de wettigheid niet zal onderzoeken, om in de Provintie van Utrecht, de Staats- en Stedelijke Regeering te veranderen: echter zonder consequentie en behoudens de privilegien.

Dan na dat zulks geschied was, immers ten aanzien van de twee eerste Leden van Staat, heeft het hoogst dezelve behaagd, op een adres van slechts 58 personen, die zich Burgers van Utrecht noemden, een geheel nieuw Regeerings Reglement te introduceeren, waar bij de gantsche Constitutie der Provintie, zo het Staats Rapport zich in substantie vertoont, is gerenverseerd: doch waar toe hij nimmer door de gemelde Representeerende Generaliteit is gequalificeerd geweest, en daar van ook niets aan dezelve heeft gecommuniceerd, blijkens het summer rapport van den 9 May 1674.

En welk Reglement quasi bij de Staaten is gearresteerd, ten tijden er nog geen nieuwe Vroedschap van Utrecht, (alzo men die te vooren meede had geremoveerd) was aangesteld; veel min beëdigd.

En

En dewijl men dan over 't zigemeen als boven bedugt was, dat men *Utrecht* op gelijke wijze zou trachten aan te vallen als *Hattum* en *Riburg*, vonden haar Ed. Groot Mogende, de Staten van Holland en Westvriesland (die de Stad van Utrecht in derzelver protectie hadden genomen) goed, immediaat hunne Magazijnen te openen, en te permitteeren aan de gewapende Burgermagten in hunne Provincie, met de nodige Artillerie etc. naar Utrecht te trekken, ter verdediging der Stad en Burgerij, tegens den gene die dezelve vijandlijk zouden willen attacqueeren; waar na zij dezelve ook met hunne meeste Militaire Magt zijn bijgesprongen.

En dat gaf aanleiding, dat de *Schutterij van Maarsfen en Maarsveen*, als in de Provincie, en zo na bij *Utrecht* geleegeu, wierd aangezocht zich meede ten sine als vóoren derwaarts te begeeven, waar toe dezelve te gereeder besloot, om dat altoos met de oude van dagen in begrip gestaan had, dat die genen, welke in een burgerlijke beweging geen partij verkoos, het Land behoorde te worden ontzegd.

Dat het ook volgens alle *Goddelijke en wereldlijke rechten*, een ieders plicht is, den genen, die in nood en verdrukking zit, met alle zijne vermogens bij te springen, en tegens alle aanvallen te beschermen.

En wanneer men die schrijvers die over het Staatsrecht commentariseeren, raadpleegt, zal men bevinden, „ dat het oorlog voeren rechtvaardig is, wan-
 „ neer het geschied tot zelfsbehoudenis, om ge-
 „ weld met geweld te keeren; om de bescherming
 „ en behoudenis niet alleen van ons leeven, maar
 „ ook van onze Ledemaaten en goederen; om het
 „ ongelijk af te weeren, en weder te eischen het
 „ geen ons ontnomen is, en tot ons nut behoort.
 „ Dat het oorlog uit een rechtvaardige oorzaak ge-
 „ voerd kan worden, door particuliere tegens Ko-
 „ ningen, gelijk *Abraham* deedt tegens de Konin-
 „ gen van Babel, dat men in het geval van een
 „ waar-

„ waarlijk vijandig gemoed, de uitwerkingen van
„ des Vorsten raadslagen niet behoeft af te wagten,
„ dewijl het volk dan veeltijds te laat voor zich
„ zou zorgen, en dat men op zijn veiligheid wel
„ mag bedagt zijn; zo ras bespeurd word, dat de
„ Vorst kwaade voornemens heeft, en zijne poo-
„ gingen ten verderve strekken.

„ Dat wanneer een Vorst het recht des Volks wil
„ krenken, het volk zich rechtvaardig daar tegens
„ verzetten kan. (*) Dat men Oorlog voeren mag
„ tegen zijn eigen Souverain of Oppermagt, als in
„ een eenhoofdige Regeering tegens den Koning,
„ in een Aristocratische Regeering tegens de Ede-
„ len of Regenten; in een Volks Regeering tegens
„ die welke de Regeering in handen hebben; en
„ zo ook in een gemengden staat van Regeering,
„ tegens den Koning en de Staaten, zo dikwijls de
„ Oppermagten, wie zij ook zijn mogen, ons ge-
„ bieden 't geen een zichtbaare onrechtvaardigheid
„ en godloosheid in zich bevat: want in zulk een
„ geval moet men hen niet gehoorzaamen, om dat
„ het zelve van rechts wegen nietig is, bij gebrek
„ van magt in den gebiedenden, 't/welk geen uit-
„ werksel voortbrengt, en ons niet verbindt.

„ Dat ook een onderdaan oorlog mag voeren te-
„ gen zijn eigen Koning of Overigheid, die de be-
„ velen van hunne Vorsten uitvoeren, gelijk in dit
„ geval de Nederlanders oorlog voerden tegens den
„ Hertog van Alba, die alleen een hooger overig-
„ heid was.

*(Het overige dezer Deductie in het volgende
Stuk.)*

(*) En deze tegenkanting is geen Rebelle. *Noest algemeen
Staatsrecht, 1ste Deel, 2de Hoofdst. §. 13.*